8 bl.: 1 Fr.

weekblad voor de jeugd

Robbedoes

5e JAARGANG. — Nr. 23. — Afl. 228.
10 JUNI 1943.

Robbedoes, Ommeganckstraat 21, Antwerpen. - Abonnement : per kwartaal 12 fr. - per halfjaar 23 fr. - per jaar 45 fr. - Postcheckrek. J. Dupuis, Zonen & Co., Nr. 3621.59.

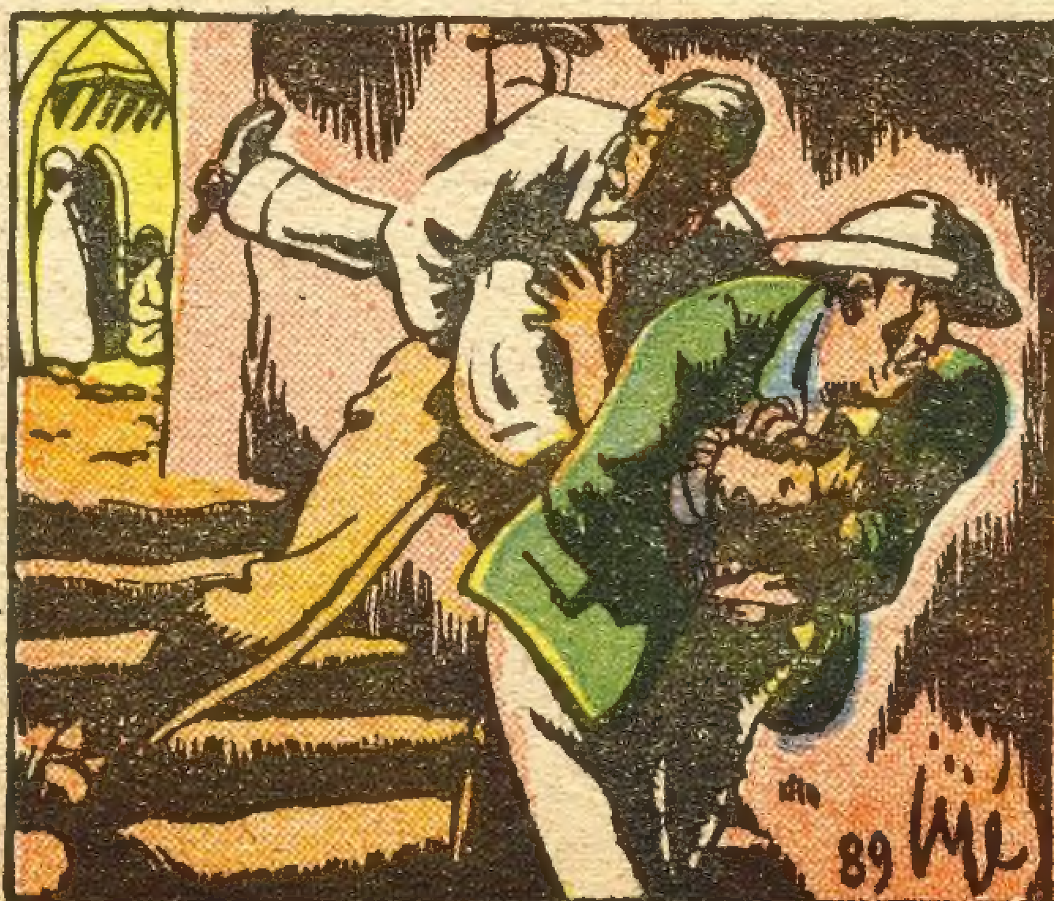

(Vervolgt.)

Robbedoes VLIEGER

VRAGENBUS

KLEINE MUG. — Wilt ge in 't vervolg niet meer vergeten, steeds uw stamnummer na uw deknaam te vermelden ? Materiaal voor het bouwen van vliegmodellen is verkrijgbaar bij de Modelvliegtuig Centrale, Bruul 108, te Mechelen. Dit is niet ver van uw woonplaats. Notaboekjes van de RVC bestaan er nog niet. Bekommer u niet om wat anderen vertellen. Werf verder voor onze Robbedoes Vliegclub.

JOS. BOSMANS. — Twee adressen : Rijksmarineschool, Oostende. - Belgische Staatszeevaartschool, Royerssluis, Antwerpen.

JAN ZONDER VREES V 4029. — Er mogen geen vergaderingen, wedstrijden of tentoonstellingen in verband met de modelvliegtuigen of de luchtvaart gehouden worden. Eskaders kunnen dus niet meer werken.

K. W. WRIGHT V 4121. — Dat zekere prestaties van nieuwe militaire vliegtuigen geheim gehouden worden, is heel natuurlijk. Wij weten niet, wat er nog bij de Modelvliegtuig Centrale te verkrijgen is. Ge doet dus best, zelf eens aan deze firma te schrijven om dit te vragen. Veiligheidsscheermesjes kunnen in den vliegmodellenbouw zeer groote diensten bewijzen. Vooraleer ze te gebruiken, moeten ze echter eerst in een handvat ingebouwd worden. Uw omroep wordt geplaatst.

GROOTE AREND V 4223. — Het is nutteloos, thans nog Eskaders te vormen, vermits er geen enkele vliegclub meer mag vergaderen.

KAP. VINKERS V 2910. — Nieuwe Eskaders worden niet meer opgericht.

GEVREESDE JAGER V 4237. — Daar de prestaties van de nieuwste militaire vliegtuigen niet of zeer onvolledig bekend gemaakt worden, kan moeilijk gezegd worden, welk thans het grootste, het snelste, enz. vliegtuig is.

SP. V 4143. — Nieuwe Eskaders mogen niet meer opgericht worden. Ook meisjes mogen lid worden van de Robbedoes Vliegclub.

LEO SIMOENS, Bilzen. Om lid te worden van de Robbedoes Vliegclub, volstaat het uw naam, voornaam, volledig adres, geboortedatum en deknaam op te geven en daarbij 0,50 fr. te betalen. Als ge ook een kenteeken wenscht, moet 4 fr. betaald worden.

VUURSPUWER V 3977. — In den catalogus van de Modelvliegtuig Centrale zijn alle vliegtuigen vermeld, waarvan de plannen en waarvoor het materiaal aldaar verkrijgbaar is. Op het plan staat een materiaallijst, zoodat het niet moeilijk is, het noodige materiaal te bestellen.

GEHEIME PILOOT V 4055. — Nieuwe Eskaders mogen voorloopig niet worden opgericht.

VLIEGER BOB 4194. — Als pioniers van het vliegwezen mogen beschouwd worden: Lilienthal, Clement Ader en de gebroeders Wright. Luchtvaartkaarten van België zijn uitgeput.

HARO, DE VLIEGENDE DOODSPILOOT V 4302. — Voor persoonlijk antwoord moeten twee zegels van 1 fr. bij de vraag gevoegd worden. Om lid te worden van de Robbedoes Vliegclub moet men zich wenden tot Vlieger Bob.

K. GRAMER V 3275. — Ook plannen van modelmotor- of zeiljachten zijn bij de Modelvliegtuig Centrale, Bruul 108, Mechelen, verkrijgbaar.

TIPSY S. V. 2869. — Voorloopig mogen geen nieuws Eskaders opgericht worden.

LISTIGE SLANG V 3565. — Het spreekt vanzelf, dat de kassier van uw Eskader de kas niet voor zich mag behouden. Volgens de reglementen van de Robbedoes Vliegclub wordt er geen wekelijksche bijdrage gevraagd. Zorg dus, dat het geld, dat ge toch ontvangen hebt, teruggegeven wordt.

KAP. FRIVATH. — De bestaande Eskaders mogen voorloopig niet meer vergaderen, zoodat het nutteloos is, nog bij het 173e Esk. aan te sluiten.

H. A. 139 V 1766. — Daar het voorloopig niet mogelijk is, nieuwe Eskaders op te richten, kunnen we uw oproep ook niet plaatsen.

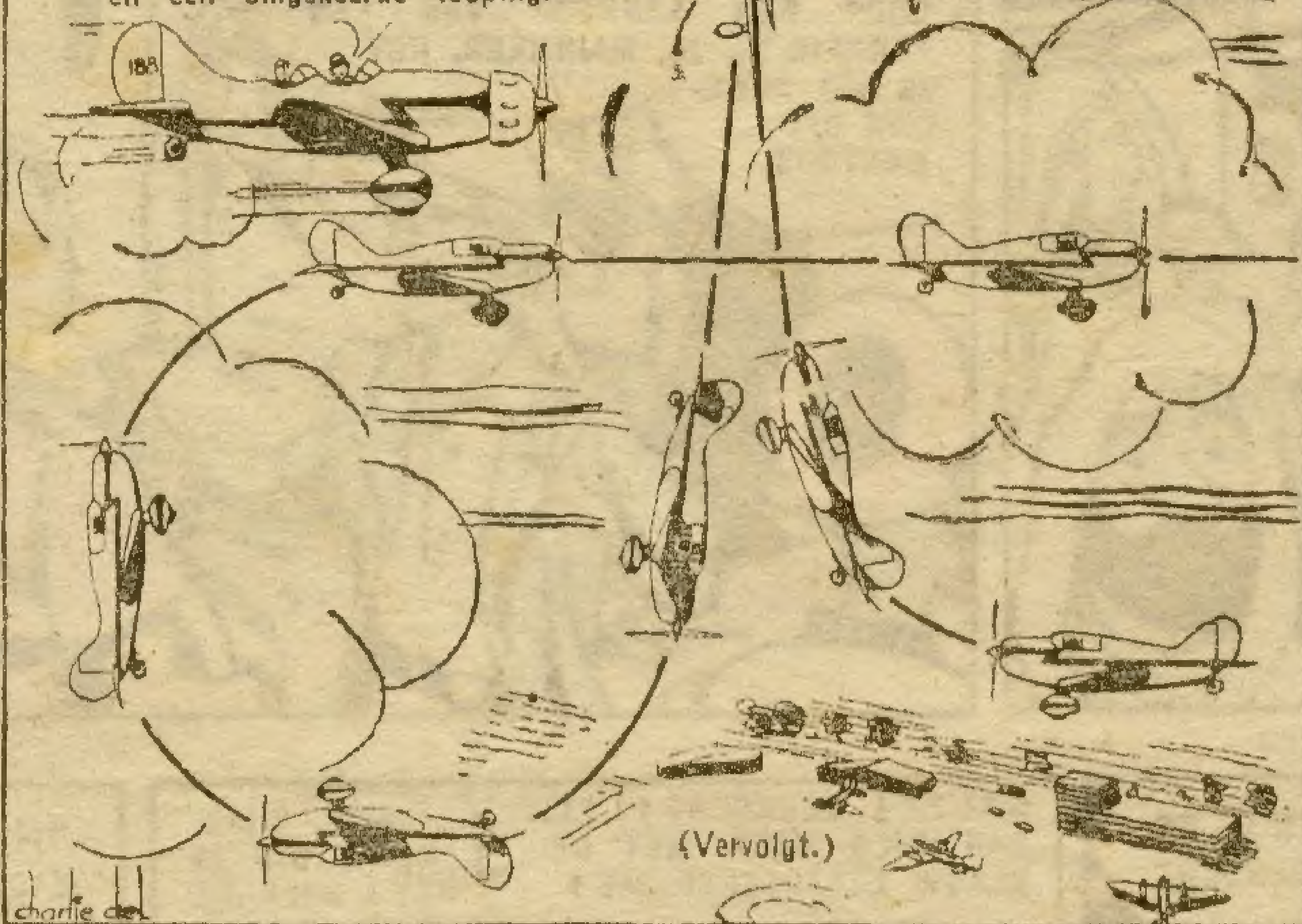
TANTE DROLL 13943. — De RC en de RVC zijn twee afzonderlijke clubs. Daarom moet iedereen, die wil lid worden van de RVC en een kenteeken verlangt, 4 fr. betalen, ook al is hij reeds lid van de RC.

KLEINE BEVER V 4456. — Nieuwe Eskaders worden voorloopig niet meer opgericht.

VLIEGENDE BLAUWVOET V 4455. — Plannen en materiaal voor den vliegmodellenbouw kunnen bekomen worden bij de Modelvliegtuig Centrale, Bruul 108, te Mechelen. Ge doet best daar een catalogus (2 fr.) te bestellen. Als ge een plan en het noodige materiaal bezit, kunt ge met een beetje gezond verstand een mooi zweefvliegtuig maken. Balsaplankjes zijn niet meer verkrijgbaar. Balsa-liggers wel. Voor persoonlijk antwoord moet 2 fr. betaald worden.

BOB.

WIJ LEEREN VLIEGEN...

OMROEP

Willekens Arthur, Kleine Karmelietenstraat, 34, te Geeraardsbergen, wenscht plannen van schaalmodellen en zweefvliegmodellen te ruilen tegen andere plannen. De belanghebbenden worden verzocht, aan bovenstaand adres te melden, wat ze te ruilen hebben.

Jozef Van der Linden, Sleutelbloemstraat, 12, Ukkel, wenscht een volledige bouwdoos (ongeschonden) met plan van het zweefvliegtuig « Saturne » (VB 0,60 meter) te verkoopen aan den prijs van 50 frank.

Julien Van Rossem, Kioskplaats 40, Hoboken, geeft foto's van wielrenners voor foto's van vliegtuigen.

Simon François, Stw. op Torhout 340 te Oostende geeft gekleurde zichtkaarten Ju. 87, Heinkel 111, Arado 126 voor een foto van Spitfire, Hurricane en Boeing B. 17 of plannen van deze vliegtuigen (een zichtkaart voor een foto of drie zichtkaarten voor een plan).

Robbedoes Vliegers uit Wilrijk worden verzocht, zich in verbinding te stellen met Raymond Michiels, Willemsbaan 28, Wilrijk.

Daar het volgens een verordening verboden is, vergaderingen, tentoonstellingen en wedstrijden in verband met de luchtvaart en den vliegmodellenbouw te houden, zullen voortaan geen vragen meer beantwoord worden in verband met het oprichten van Eskaders, het opnemen van Robbedoes Vliegers in Eskaders, het opzoeken van vergaderplaatsen, vragen om adressen van Robbedoes Vliegers uit een of andere gemeente, enz. Onze Robbedoes Vliegers worden verzocht, hun vrijen tijd van nu af aan thuis te besteden aan het bouwen van vliegmodellen en aan het lezen van luchtvaartboeken. De plaats, die we hierdoor in Robbedoes Vlieger vrij krijgen, zal besteed worden aan interessante bijdragen over luchtvaart en modelbouw.

Daar het nu voor de bestaande Eskaders niet meer mogelijk is, te vergaderen, en nieuwe Eskaders niet meer mogen opgericht worden, hebben we een dienst voor briefwisseling onder de RVC-ers opgericht. Deze dienst is kosteloos. Het volstaat, ons een brief te sturen, gericht aan een onbekenden Robbedoes Vlieger. Ge sluit dezen brief in een open omslag, waarop een zegel van 1 fr. Wij zenden dezen brief door aan een Robbedoes Vlieger van uw leeftijd uit de stad, die ge verlangt. Deze onbekende vlieger kan u dan onmiddellijk antwoorden. Vergeet niet, uw adres te vermelden.

NONKEL RIK'S POPPENKAST IN GROOT-ANTWERPEN

Zondag, 13 Juni, om 3 uur, in het Poppentheater, St. Jacobsmarkt 25, Antwerpen.

Maandag, 14 Juni, om 5.30 u., in de zaal « St. Jakob », Kerkstraat, Kapellen.

Dinsdag, 15 Juni, om 5 uur, in de zaal « Volksvriend », Putte-grens.

Woensdag, 16 Juni, om 5 uur, in de zaal « Vox », Bredabaan 523, Merksem.

Donderdag, 17 Juni, om 5 uur, in de zaal « Sporting », Herenthalsche baan 310, Deurne-Zuid.

Vrijdag, 18 Juni, om 5 uur, in de zaal « Eendracht », Lindschesteenweg 1, Hove.

Op het programma :

ROBBEDOES IN HET SPOOKKASTEEL

Brrr ! Brrr... ! Onze rakker in strijd tegen de spoken ! 12 uur klept op den kerktoren ! Daar zijn ze ! Hulp ! Hulp ! Alle rakkers moeten Robbedoes te hulp snellen !

Prijzen der plaatsen : 3 en 4 frank. Leden der Robbedoesclubs (R. C. of R. V. C.) hebben op vertoon van hun lidkaart 50 ctm. vermindering op alle vertooningen.

DE BAARD EN RIKIE
DE ZES DUKATEN

Ik geloof, rakkers, dat we de laatste weken de wetenschappen en de uitvinders zoo wat verwaarloosd hebben, en daarom zullen we ze nu maar eens eerst nemen! De trein, beter gezegd **de locomotief, KLEINE BEVER uit Sint-Niklaas, is uitgevonden door George Stephenson in 1814. Als vader van den **accumulator** mag wel Planté genoemd worden, die in 1860 een soort van accu samenstelde, tenzij wij de zuil van Volta (1745-1827) als eerste accu aanvaarden. Het **gasmasker** is van jongeren datum en is ontstaan als verweermiddel tegen den gasaanval van den vorigen oorlog. De uitvinder — of uitvinders, want er bestaan tal van soorten — verwierven geen bekendheid. Trouwens, het vroeg ook niet veel vernuft om een gasmasker samen te stellen : een nauwsluitend omhulsel met filter was voldoende. Zoodra de scheikundigen de samenstelling van het gas kenden, wisten ze ook, wat ze in den filter moesten doen om dit gas te ontbinden. **Platina-erts** wordt zoowat in alle werelddeelen opgedolven, de voornaamste producenten zijn echter : Columbia, dan Rusland (in het Oeralgebergte, zooals je terecht denkt). Canada, Australië en de U. S. A. nemen respectievelijk de 3e, 4e en 5e plaats in, maar brengen te samen nog niet evenveel voort als Rusland alleen, dat de platinaproductie van Columbia vrijwel benadert. Een andere delfstof, die zeer nuttig en ook betrekkelijk duur is, is **mica**, ook glimmer geheeten. Het is een glimmende, glasachtige, gemakkelijk splijtbare en buigzame stof. Het eigenaardigste is de splijtbaarheid tot immer dunner wordende schilfers. Heel veel menschen verwarren mica met celluloïd, dat op 't eerste zicht veel gelijkenis vertoont. Waar zit nu het verschil ? **Celluloïd**, een mengsel van nitrocellulose en kamfer, is elastisch, op hoorn gelijkend en uiterst brandbaar. Het kan naar keuze gekleurd en gevormd worden, zooals b. v. voor zeepbakjes, kammen, poppetjes, enz. Mica daarentegen is onbrandbaar — vandaar zijn gebruik in de raampjes der vulhaarden — immer doorschijnend en ongekleurd als glas, terwijl het gemakkelijker breekt. **Sterk water**, rakkers, is een scheikundige stof met name salpeterzuur (formule HN03). Het is een zeer sterk zuur. Zooals het in den handel wordt gebracht, is het een kleurloos of zeer lichtgeel vocht met eigenaardigen, flauwen reuk. Sterkwater dient om vitriool te bereiden en etsen te maken. Koperen platen worden in een warm mengsel van was en terpentijn gedompeld. In de dunne waslaag snijdt de teekenaar nu zijn werk uit. Wanneer men verdicht salpeterzuur op de plaat giet, vreet de plaat in op de plaatsen, waar de teekenstift het koper bloot maakte. Na de zuivering der plaat kan ze dienen om gravuren af te trekken. Vroeger gaf Snuffeltje jullie reeds de bereiding van nitroglycerine door middel van HNO3. Wanneer we nu cellulose (watte, linnen, enz.) behandelen met een sterke oplossing van sterkwater en vitriool, bekomt men het daarjuist aangehaalde nitrocellulose (rookloos buskruit). Ja, ja, rakkers, de scheikunde is een geheimzinnige wetenschap, waaraan nog tal van geheimen te ontfutselen vallen ! En nu... nu springen we eens van den « os op het paard ! » In welk land de beste **paardenrassen** gekweekt worden, **DE WITTE** uit Hasselt ? Dat valt moeilijk te zeggen, omdat verschillende landen beroemd zijn om een of ander speciaal soort van paard, zoo b. v. Vlaandersche en Brabantsche trekpaarden, Engelsche rijpaarden en renpaarden, de slanke en vlugge Arabische paarden. De paarden zijn immer de trots van onze boeren geweest. Lang voor den oorlog werd er gemakkelijk honderd duizend frank betaald voor den kampioen van een prijskamp. Dat is echter nog niets in vergelijking met den prijs van het... duurste boek, dat in 1929 tegen het zachte prijsje van één millioen driehonderd duizend mark verkocht werd. Hoe dit mogelijk is ? Omdat het de Bijbel is, door Gutenberg gedrukt. Gaat Jan Gensfleisch Gutenberg immers niet door voor den **uitvinder van de boekdrukkunst, ZWARTE BISON** uit Edegem ? Ik zeg « doorgaan voor », want de boekdrukkunst moet reeds veel vroeger bestaan hebben. Het oudste gedrukte boek werd in de grotten van Twen-Hwang in Kansae, West-China, gevonden en wordt te Londen bewaard. Het is de « Diamant-soetra », gedrukt door Wang Kie in 868. Doch de geschiedenis wijst uit, dat reeds voor 868 de blokdruk moet bestaan hebben. Blokdruk is het drukken met blokken, waarin de letters ingesneden zijn. Reeds in de derde of vierde eeuw plachten de Taoïstische monniken alzoo tooverformules te drukken. De Chineesche smid Pi Sjeng gebruikte tusschen 1441 en 1049 losse lettervormen in klei gebakken, die hij in een raam plaatste om boeken te drukken. Later gebruikte men tinnen en nog later koperen lettervormen. In Europa schijnt L. J. Koster van Haarlem de boekdrukkunst met losse gegoten letters te hebben uitgevonden omstreeks 1425, wat door anderen ten gunste van Gutenberg (omstreeks 1450) wordt beweerd. Het juiste zullen we hier misschien nooit over vernemen, tenzij er nog ontdekkingen moesten geschieden... Het oudste drukwerk, dat een datum draagt, is van 1457 en werd gedrukt door Faust of Fust, opvolger van Gutenberg. Het is het « Latijnsch Souter » (psalmboek). Toch wordt Gutenberg algemeen als de uitvinder aanzien, want van de kunst der geheimzinnige Chineezen lekte waarschijnlijk nooit iets uit. Gutenberg begon zijn proeven met houten letters, later met looden. Deze Faust of Fust was een rijke goudsmid, een geldschieter. Weldra ontstond er een geschil tusschen de twee deelgenooten en... Gutenberg vloog buiten, terwijl een zekere Peter Schöffer in zijn plaats kwam. Doch Gutenberg vond een nieuwen beschermer en zette zijn drukkerij voort. Weldra verspreidde zich deze mooie, edele... maar gevaarlijke uitvinding over gansch de bekende wereld. Te Aalst drukte Dirk Martens in 1473 het eerste boek, te Antwerpen verscheen het eerste boek in 1482, te Parijs in 1469 en te Londen in 1480. Beroemde drukken van dien tijd waren Aldo Manuzio te Venetië, Estienne te Parijs, Plantijn te Antwerpen en Elsevier te Leiden. Zooveel... zooveel zou Snuffeltje over dit zeer interessante onderwerp kunnen vertellen, maar... maar Sjarel de Zetter, hé ! Er bestaat nog zoo iets als een rantsoeneering, hé ? Nooit of nimmer meer dan drie vragen ! Een **torpedojager**, of contratorpedoboot is een snelvarend oorlogsschip, dat tot bestrijding der onderzeeërs dient. Het is dikwijls als een onschuldig passagiers- of handelsschip gekamoefleerd. Een **economische oorlog** is een oorlog, die gevoerd wordt om het bekomen of het behouden van grondstoffen, het beheerschen van handelsmarkten, het bezit van productieve landstreken, enz., dus niet omwille van een gedachte zooals een godsdienstoorlog bijvoorbeeld. **S O. S.** is een afkorting van het Engelsche « Save our souls » (redt onze zielen), **DON BOSCO** uit Eigenbilzen.

En nu komen onze schrijvers ook weer hun woordje meepraten, **ARKANSA** uit Antwerpen. **Alice Nahon** werd in 1896 te Antwerpen geboren. Zij was de derde van 11 kinderen en deed haar lagere school op den Ouden God. Van haar 15e tot haar 16e jaar studeert zij op de landbouwschool te Overrijsche. Nog geen 17 jaar oud wordt zij verpleegster in het Stuyvenberggasthuis. Tijdens den oorlog 14-18 werden, uit vrees voor bombardementen, de zieken in de dikwijls vochtige kelders verpleegd, waardoor Alice ziek werd. Zij gaat naar een sanatorium in de Kempen. Tijdens deze periode verschijnen haar eerste gedichten. Haar meeste werk ontstaat echter gedurende de zes jaar, die ze in Tessenderloo doorbrengt. Toevallig kwam Pol de Mont met haar œuvre in aanraking, wat de uitgifte van haar « Vondelingskens » voor gevolg had (1929). Een jaar later verscheen « Op zachte Vooizekens ». Na een driejarige reis doorheen Frankrijk, Zwitserland en Italië werd zij bibliothecaresse te Mechelen. Drie jaar was zij hier werkzaam, waarna ze zich te Antwerpen vestigde, alwaar ze in 1933 overleed. Haar gedichten maakten veel ophef. Door haar zangerig, weemoedig vers trof ze menig sentimenteel hart, maar van 'n werkelijk diepzinnige, hoogstaande, persoonlijke en blijvende kunst kunnen wij moeilijk gewagen. **Heerkens** Nor werd in Noord-Nederland geboren en maakte carrière met zijn prettige jeugdboeken zooals : Kees, de koning der zandbaan - Zijn eerste Zesdaagsche - De blinde Panter - De Gouddelvers van den Negus - Op Smokkelwegen - Het Vuursignaal - Het zwarte Kaperschip - Panja, de Thibetaan, enz. Tusschen haakjes nu, mijn beste Arkansa, wanneer een rakker de club moest verlaten, dan trekken wij die van ons ledenaantal af. Gelukkig, dat dit zich nog maar zeer zelden voordeed.

De levensbeschrijving van G. Amirad, **KEN MAYNARD** uit Tervuren, vertelde ik onlangs nog tamelijk uitgebreid. Dus maar eens terugkijken, niet ? **Seamark** is een Engelsch auteur van een reeks avonturenromans, waarvan er een aantal in het Nederlandsch werden vertaald. Wij verkoopen geen omslagen van albums en binden ook geen Robbedoesnummers in, rakker... En daarmee hebben wij ons rantsoen, nietwaar ? De boeken van Gustave Aimard, **DOKTER MYSTERO** uit Antwerpen, zijn zeker in de groote boekhandels te verkrijgen. Vind je ze daar niet, dan vind je ze nergens ! Wat dat werk van Victor Hugo betreft, moet ik je zeggen, dat het verzonnen is. Victor Hugo was een groot kunstenaar, maar een wisselvallig mensch, die zijn fantasie te veel vrijen teugel liet. De roem, die hij eertijds verwierf, is heden ook geweldig gedaald en veel van zijn œuvre verouderd. Enkele teedere, innig-gemoedelijke, meestal huiselijke gedichten zullen evenwel voor immer hoog gewaardeerd blijven, maar in zijn romans speelt zijn romantische geest hem parten. Dikwijls kent hij aan werkelijke nietdeugen edele karakters toe, en omgekeerd. Daarom is het meestal voor ons ongeschikte lectuur : er bestaat beters ! En met het derde vraagje geraken we uit de schrijvers... **Welk dier wordt het oudst ?** Een waarlijk netelige vraag, want de wetenschap zelf is het hier nog niet over eens. De bestaande documenten over deze kwestie wijzen uit, dat het paard 25 à 30 jaar wordt, de ezel 40 jaar en meer... in Egypte — maar bij ons slechts vijftien jaar ! De kameel kan een halve eeuw oud worden. Honden, katten en schapen bereiken gewoonlijk de 16 jaar niet. De insecten zijn er nog het slechts aan toe... en al een geluk maar ook ! De meeste overleven hun vierde of vijfde levensjaar niet lang. Een zekere Lubbock heeft echter eens een mier 15 jaar (vijftien) in leven gehouden ! Wie ons echter den loef afsteken, dat zijn de olifanten, die meer dan tweehonderd jaar oud worden, en de walvisschen, die verschillende eeuwen kunnen leven. Deze spannen dan waarschijnlijk de kroon ! Maar er bestaan nog kandidaten. Gevleugelde. Vele papegaaien vierden reeds hun honderdjarig jubileum. Sommige zwanen zouden wel drie eeuwen oud geworden zijn... Een valk overleed te Schoenbrun na 113 jaar gevangenschap en een andere na 162 jaar ! Jullie begrijpen, rakkers, dat het voor den koning der schepping maar moeilijk te kontroleeren valt, hoe oud zoo'n kerels juist worden. Een kip kan twintig jaar worden, dat kunnen wij ondervinden, maar om valken, papegaaien, olifanten en walvisschen in de gaten te houden, zou Mathusalem nog eens moeten terugkomen... Met al die eeuwelingen komen wij natuurlijk in de geschiedenis terecht. **Joanna van Konstantinopel, DE ZINGENDE COWBOY** uit Wetteren, was een gravin van Vlaanderen en Henegouwen. Ze werd geboren in 1202 en stierf in 1244. Door koning Filips II van Frankrijk gedwongen, huwde zij met diens neef Ferdinand van Portugal. De Vlamingen waren hierover ten zeerste verbitterd. Te zamen met de Engelschen versloegen zij in 1213 de Fransche vloot bij Damme, doch werden een jaar later bij Bouvines overwonnen. Sommige oude liederen herinneren heel dikwijls aan zulke veldslagen. En over liederen of muziekuitvoeringen gesproken, wat is een **duo** ? Een uitvoering door twee personen gegeven. Een **quartet** omdat vier deelnemers en een **kwintet** of quintet 5 uitvoerders. En wat zie ik ? Weeral bijna vol ? Dan nog maar gauw aan rakker **VLIETINCK** uit Heist-aan-Zee gezegd, dat de voorwaarden om lid te worden van onze club regelmatig in 't blad verschijnen. En aan **FLUP DETECTIVE** uit Merksem-Antwerpen geef ik toelating om een plaatselijke club te stichten. Ook **CHR. COLUMBUS** uit Haren-Brussel mag zijn voetbalclub oprichten. Ik kan jullie misschien helpen door een bekendmaking in het clubnieuws ? Schrijf mij dan nog maar eens, hoor. Te Ninove, **SLIMME BEVER**, bestaat er er nog geen plaatselijke club : daar ga jij je werk van maken, hé ? Begin er maar direct aan. Niet wachten tot morgen ! De Belgische Staatszeevaartschool te Antwerpen is, geloof ik, nog altijd open, **REIGER** uit Gent. Schrijf er maar eens naar, hé ? De eerste vijftien nummers van den 5en jaargang zijn nog te bekomen, **KAPITEIN GRANT** uit Borgerhout-Antwerpen. **Christiaan Van Abkoude** is een puik schrijver, hoor : wie is er niet verzot op de luimige avonturen van Pietje Bell ? Van Abkoude schreef wel een veertigtal jongensboeken — alle om ter prettigste — die ook onze vaders en moeders nog kunnen bekoren. Ha ! Ha ! **Hoe lang het duurt eer men antwoord krijgt op zijn vraagjes ?** ! Kerel, dat kan wel een maand duren en een enkelen keer duurt het nog langer. En wat zal het dan na den oorlog worden, als de knollentuin weerkeert, **DE POOTER EDWAARD** uit Lier, die zulk een leuk gedichtje opstuurde ! (Volledig persoonlijk werk ?) Hou dit stukje goed bij en stuur het dan nog maar eens op, hoor ! Als de oorlog gedaan is... wat zal dat een schoone tijd worden ! Daar ga ik alvast van droomen... Eerst blaas ik mijn kaarsje uit, terwijl ik jullie nog eens allemaal in het oor fluister :

MET ROBBEDOES VOORUIT EN VOORAAN !

Je toegenegen Snuffeltje.

CLUBNIEUWS

Kapitein Vicking uit **Mortsel-Antwerpen** verlangt al de rakkers van Mortsel te vereenigen in een machtige club. Zich wenden : Wouwstraat 57, Mortsel, alle dagen, behalve Donderdags, van 11.30 u. tot 13 u. en van 17.30 u. tot 20.30 u.

Welke voetbalclub (spelers niet ouder dan 13 jaar) zou er tijdens het groot verlof een match willen spelen tegen de club van **Hingene (Puurs)** ? Schrijven aan Roger Andries, Frans Van Haelenstraat 6, Hingene (Puurs).

Hallo, rakkers uit **Willebroek** ! Wie wordt er lid van de club van J. Van Dam ? Schrijven of zich wenden : Nieuwstraat 35, Willebroek.

Fulco de minstreel zou een sportclub willen stichten te **Roeselare**. Er zal aan voetbal, zwemmen en athletiek gedaan worden. Wie wordt er lid ? Liefhebbers richten zich schriftelijk of persoonlijk tot R. Crampe, Weststraat 24, Roeselare.

Hallo, **rakkers en vliegers van Berchem-Antwerpen** ! Wie sluit er aan bij de B. R. C. (Berchemsche Robbedoesclub) ? Zich mondeling of schriftelijk wenden tot Marcel Ploegaerts, Arthur Sterckxstraat 29, Berchem-Antwerpen.

DE BLAUWE SPERWER

De Avonturen van Robbedoes

Robbedoes heeft Adonis van Zoeteminne binnengeloodst in cel 13, waar de opgesloten prinses op haar verloofde wacht. Maar het schijnt niet van een leien dakje te loopen...

(Zie vervolg op de laatste bladzijde.)

Als de zee roept

door L. Victor V. Edmond

(Vervolg.)

— Brand ! Brand !

Nog half slapend dacht ik, dat het een list van mijn scheepsmaten was, om mij vlug uit mijn kooi te krijgen. Er werden soms grappen van dien aard uitgehaald. Ik draaide mij nog eens om en was op het punt weer in te slapen, toen iemand kwam binnengestormd en ik een paar flinke oorvegen kreeg. Ik richtte mij op en bemerkte den kapitein, die mij in het Engelsch toesnauwde « wat ik in bed bleef doen, terwijl het schip in brand stond en iedereen aan dek was ! »

In een oogwenk was ik uit mijn kooi en slechts gekleed met een broek en een borstrok liep ik naar dek om te helpen. Er hing een scherpe brandlucht over heel het schip. Nabij den grooten mast, waar zich onder dek de groote watertank bevond, zag ik uit den grooten luchtkoker en andere openingen rook opstijgen.

Ik moest enkele mannen behulpzaam zijn bij het ophalen van water uit zee. Terwijl ik op de verschansing stond, liepen andere matrozen met de gevulde putsen (1) naar de openingen, waaruit de rook opsteeg, en ledigden ze, met het doel den vuurhaard te dooven. Vlammen waren niet zichtbaar.

Een uur ging zoo voorbij. Toen begonnen enkele mannen met het in gereedheid brengen van twee reddingsbooten, die zich boven een dekhut op het achterdek bevonden. Even later hoorde ik het geratel van de katrollen, de booten werden te water gelaten. Het schip lag stil en bijgedraaid, met de fok en het groote zeil in de touwen. Er werden nu noodsignalen afgeschoten, om de aandacht van gebeurlijk voorbijvarende schepen te wekken. De noodsignalen bestonden uit pijlen, die op een hoogte van ongeveer achthonderd voet allerlei gekleurde sterren uitwierpen.

Ik had nog geen bevel ontvangen mijn post te verlaten en ging verder met blusschen, samen met den dekjongen. Ik beschouwde het als een eerezaak dit werk te volbrengen, tot men mij een teeken zou geven om op te houden. Ik had enkele boeken gelezen, waarin dit eergevoel werd beschreven, en herinnerde mij het vergaan van het Britsche troepentransportschip « Birkenhead », dat in de diepte verdween, niet ver van Kaapstad, terwijl de soldaten op het dek in het gelid stonden.

Intusschen had onze bemanning plaats genomen in de reddingsbooten, die in de duisternis wegvoeren. Slechts een Fransch matroos, die achter het stuurraad stond, de dekjongen en ik zelf waren aan boord gebleven. Uit zee werd ons toegeroepen, dat de reddingsbooten aan lang touw uitgevierd en nog aan het schip vastgemaakt waren ; men zou ons wat later opnemen. Wij begrepen niet goed, wat men daarmee bedoelde en gingen met het blusschen voort.

De rook was nu heel dik geworden en dreigde ons te verstikken. De dekjongen en ik moesten onzen post verlaten en wij sloten ons bij den Franschman aan. Wij zagen niets meer van de twee booten en de matroos, die met moeite zijn zenuwen kon meester blijven, liep als een wilde de trap af, terwijl hij touwen en vallen aan alle kanten losgooide. Wij hoorden het gekrak van katrollen en van ra's, waarboven de stem van den matroos klonk, die in 't Fransch zijn afkeer uitte tegenover degenen, die zich in de booten bevonden. Hij gooide alles los, om alle mogelijke vaart van het schip te voorkomen en kwam dan terug naar ons.

Onze toestand was verschrikkelijk. Ik denk niet, dat ik dit toen ten volle besefte. Wij bevonden ons op een brandend schip, honderden mijlen van land, met geen redding in 't zicht. Onze scheepsmaten hadden ons achtergelaten met vijftig ton bukruit aan boord, die het schip ieder oogenblik in de lucht konden doen vliegen. Waarschijnlijk kwam het vuur steeds nader bij het gevaarlijke goedje.

Wij riepen nu alle drie tegelijk, in de hoop, dat de reddingsbooten zouden terugkeeren. Een groote angst had ons plotseling aangegrepen. Onze vreugde was dan ook des te grooter, toen wij riemslagen hoorden, die ons schip naderden, en wij de stem van den kapitein herkenden, die ons toeriep, dat wij naar beneden moesten komen, langs de touwladder, en dat wij ons wat dienden te haasten.

Voordat ik in de boot afdaalde, vroeg ik, of er proviand en water aan boord was. Op het ontkennend antwoord keerde ik terug naar ons logies en greep de doos met scheepsbeschuit en de rest van het rantsoen water, dat nog in den emmer stond.

Ik wierp ook nog een blik op mijn koffer, waarin het beste gedeelte van mijn uitrusting geborgen was. Even flitste het door mijn geest, dat zich daarin een album met zeldzame zegels bevond, dat ik van mijn vader had gekregen en dat eenmaal aan mijn grootvader toebehoord had. Ook zag ik mijn gouden uurwerk, dat in mijn kooi hing. Maar ik nam niets mee, hoezeer het mij ook ter harte ging. Ik vond het verkeerd, te recht of ten onrechte, iets mee te nemen, terwijl de anderen toch ook niets meer hadden.

Snel liep ik naar de touwladder en weldra bevond ik mij in de reddingsbooten bij mijn scheepsmaten, die de beschuiten en het water hadden aangepakt. Niemand wou terugkeeren aan boord, om nog meer proviand te halen. Ik vernam, dat de vaatjes met water, die zich steeds in de reddingsbooten bevonden, door de warmte uitgezet en leeggeloopen waren, zoodat er niet meer was dan ik had meegebracht.

Daar men de ontploffing ieder oogenblik verwachtte, roeide men snel van de « Allegiance » weg, om den afstand zoo groot mogelijk te maken. De kapitein had het bevel genomen over de boot, waarin ik mij bevond, de eerste stuurman over de andere.

Een paar angstige uren verstreken, en toen werd gerust, om den toestand te bespreken. De dag brak aan. Wij waren iets meer dan twee mijlen van ons schip verwijderd, zoodat we veilig waren in geval van ontploffing.

Uit het gesprek tusschen den kapitein en den eersten stuurman maakte ik op, dat wij wel zevenhonderd mijl van de dichtstbij gelegen kust verwijderd waren. Wij bevonden ons daarenboven ver van den gewonen scheepsweg. De vooruitzichten, vooral met de weinige levensmiddelen, waarover wij beschikten, waren dan ook weinig bemoedigend.

Er werd besloten het einde van ons schip op veiligen afstand af te wachten ! Even was er een zekere neiging om de « Allegiance » aan haar lot over te laten en weg te roeien, terwijl zij nog vlottend was.

Het was nu volop dag geworden en alles liet een groote hitte voorzien. Ons ontbijt werd uitgedeeld en bestond uit een stuk beschuit en het deksel van een Capstan-tabakdoosje, gevuld met water, juist genoeg om de lippen nat te maken. 's Middags en 's avond zouden wij hetzelfde ontvangen.

Uren bleven wij in afwachting. Het schip was met rook omhuld, die nu en dan wat wegtrok. Het kon ongeveer één uur in den namiddag geweest zijn, toen de eerste stuurman riep :

— Captain Evans, wij gaan terug aan boord; het is nog beter in de lucht te vliegen dan van honger en dorst in de booten om te komen. Wij gaan probeeren proviand en water van boord te halen.

De kapitein antwoordde hem, dat dit gelijk stond met zelfmoord en trachtte hem van dit voornemen af te brengen.

— Kijk naar den rook, zei hij, iedere minuut kan de laatste zijn.

De stuurman en de mannen, die zich in zijn boot bevonden, wilden hun plan echter niet opgeven, en de officier gaf het bevel :

— Vooruit, jongens.

Allen begonnen nu aan de riemen te trekken en de reddingsboot verwijderde zich spoedig van ons, terwijl wij hun aanmoedigende woorden toeriepen. In deze boot bevonden zich ook twee leerlingen, Banks en Duncan.

Zoodra zij de « Allegiance » hadden bereikt, zagen wij verscheidene mannen aan boord klauteren. Met belangstelling volgden wij al hun bewegingen.

Na een half uur, dat ons wel een halve eeuw toescheen, kwam de reddingsboot terug. Zoodra wij hen konden verstaan, riepen zij ons toe, dat ze niets bij zich hadden. Het proviand-magazijn, de « Lazaret », in het achteronder, stond vol rook. Banks en Duncan hadden geprobeerd door het rookgordijn te dringen om eenige doozen en blikken te bemachtigen, maar dit was onmogelijk gebleken. Ten einde aan verstikking te ontsnappen, waren zij vlug moeten terugkeeren. Een van beiden was half bewusteloos, toen hij het dek bereikte.

Een poging van een paar der matrozen om water door het mangat (1) der groote tank, die achter de groote mast beneden in het ruim stond, te bemachtigen, was eveneens mislukt, daar de tank door de groote hitte gesprongen was en geen water meer bevatte. Allen hadden het schip verlaten, zij hadden hun leven vruchteloos op het spel gezet. En dat het geladen was met allerlei voedingswaren en drank !

Er werden nu wachten aangeduid en beurtelings zou er geroeid of gerust worden. Er moest ook nauwlettend worden uitgezien naar voorbijvarende schepen.

Daar wij het einde van de « Allegiance » afwachtten, lagen allen, — behalve ikzelf in onze boot en de eerste stuurman in de andere, die aan den helmstok zaten — lusteloos in de booten.

Het was omstreeks vier uur, toen de stuurman plotseling rechtsprong en riep :

— Het is er mee gedaan !

Iedereen sprong op en alle oogen waren nu op het schip gericht, waar dikke rookzuilen en ook vlammen zichtbaar waren. Enkele minuten na vier uur volgde een vreeselijke ontploffing. Wij zagen een reusachtige rookmassa, die als het ware van één punt uitging en den vorm aannam van een overgroote bloemkool, die zich over een gedeelte van den horizon verspreidde en hoog in de lucht opsteeg. Zachtjes verhief zich deze massa, zoodat we den gezichteinder, waar kort tevoren de « Allegiance » nog lag, nu duidelijk en zonder schip kon onderscheiden. Wij bevonden ons nu heel alleen op de eenzame zee.

Zooals ik reeds vermeld heb, gebeurde de ramp met ons schip den negentienden November. Dit was mijn verjaardag, en ik vroeg mij af, of ik nog ooit een anderen verjaardag zou beleven. Iedereen staarde lusteloos voor zich uit en alle gedachten waren somber.

Na enkele minuten riep de eerste stuurman ons toe :

— Wel, jongens, er is geen reden om hier te blijven. Het is ook nutteloos naar de plaats van de ramp te roeien om te zien of er nog iets op te pikken valt. Vooruit met te riemen, « give way there » (2).

Waarmee hij bedoelde, dat we niet langer moesten talmen.

Toen begon onze droevige tocht naar Rio, het dichtstbijgelegen land. Er was geen wind, en wij konden dus ook onze zeilen niet gebruiken. Wij hadden ons mastje geplaatst en daaraan een jas bevestigd om de aandacht van om het even welk vaartuig te wekken, dat hier zou voorbijvaren. Wij losten elkaar regelmatig af bij het roeien, terwijl een van ons in iedere boot stuurde en uitkeek. Zoo ging de eerste nacht voorbij.

's Morgens kregen wij ons karig ontbijt, een stukje beschuit en het ratsoentje water. We waren allen hongerig en dorstig. Ondanks de grootste spaarzaamheid verminderde onze voorraad beschuiten en water snel.

Omstreeks het middaguur werd de hitte bijna ondraaglijk. Onze booten vorderden langzaam en nog steeds kwam er geen schip in het zicht.

Degenen, die niet « van wacht » waren, lagen uit te rusten op den bodem van de booten, zoo goed en zoo kwaad als het ging, want er was natuurlijk niet veel ruimte. Steeds even eentonig gingen ook deze dag en de daaropvolgende nacht voorbij. Het einde van de « Allegiance » was reeds twee dagen oud, en wij bevonden ons nog zeker zeshonderd mijl van eenig land. Er was niets te zien van dezen oceaan, die zich aan de eene zijde tot Afrika en aan de ander tot Zuid-Amerika uitstrekte.

De hitte was steeds even drukkend, en het was zelfs onmogelijk de handen op het houtwer te leggen. Een onuitstaanbare honger en dorst kwelde ons. Er viel geen regen te verwachten, want er was geen wolkje aan de lucht, alleen was er de olieachtige, kalme zee. Angstig vroeg ik me af, of wij de kust zouden bereiken, ofwel van ontbering zouden omkomen.

Nu beleefde ik in werkelijkheid, wat ik vroeger over schipbreuken gelezen had. Afmatting maakte zich van de mannen meester. Naar de bemoedigende woorden van de officieren werd bijna niet meer geluisterd.

Onwillekeurig en met een huivering van angst dacht ik aan de mogelijkheid en het groote gevaar, dezelfde verschrikkelijke tooneelen bij te wonen, die in de boeken over zeilrampen en schipbreukelingen beschreven werden. De rustpoozen duurden langer en de riemen werden nog slechts traag voortbewogen. Er was soms bijna geen vaart meer om te sturen. Er werd weinig meer gesproken. Nergens een zeil, nergens rook van een stoomboot, slechts die ononderbroken cirkel, de gezichteinder. Zoo ging ook de derde nacht en een gedeelte van den dag voorbij.

In den namiddag, was er iemand, die een stipje zag aan den horizon.

— Een zeil, een zeil ! werd er geroepen.

(Wordt vervolgd.)

---

(1) Dit zijn houten scheepsemmers, met een ingesplitst touw als handvast.

(1) Opening met deksel.

(2) Ruimt baan daar !

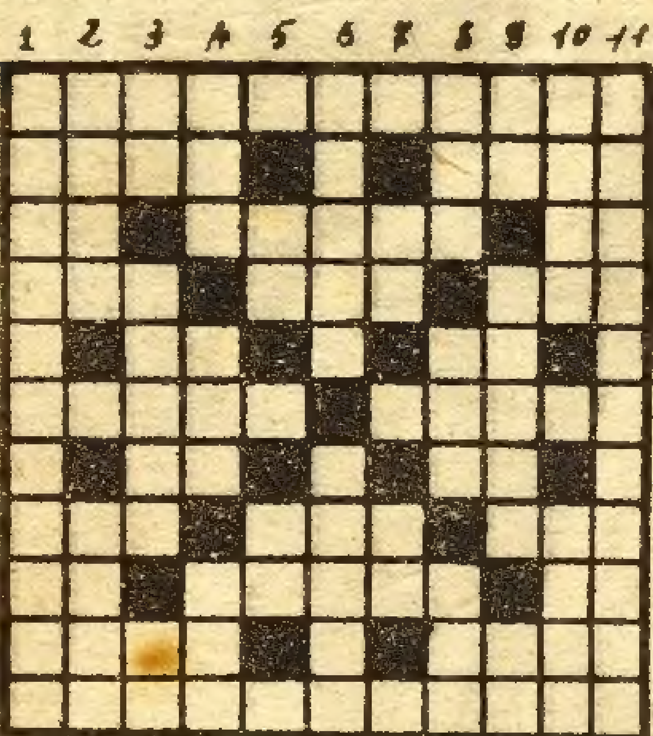

ONZE KRUISWOORDRAADSELS

Kruiswoordraadsel Nr. 122

HORIZONTAAL :

1 : Nagaan. — 2 : Toespraak. - Koker. — 3 : Persoonl. voornaamwoord. - Stad in Estland. - Fransch eiland. — 4 : Gevaarlijk. - Slobkous. - Verwijderd. — 5 : Eerwaarde Pater. - Lidwoord. — 6 : Gemeente in de provincie Antwerpen. - Krant. — 7 : Lengtemaat. - Persoonlijk voornaamwoord. — 8 : Roofvogel. - Vlechtwerk op den vloer. - Hengsel. — 9 : Persoonl. voornaamwoord. - Roofvogels. - Naamloos. — 10 : Arabisch stadhouder - Regelmaat, tucht. — 11 : Pennen voor breed of sierschrift

VERTIKAAL :

1 : Man die een kerkelijk muziekinstrument bouwt. — 2 : Rivier in de provincie Limburg. - Honigbij. — Dienstdoende. - Huismuziek - Idem. — 4 : Vroeger. - Vruchthuid. - Zwitsersch kanton. — 5 : Landbouwwerktuig. - Muzieknoot. — 6 : Geelkleurig zand. - Paardenloop. — 7 : Nam voedsel. - Voorzetsel. — 8 : Edel. - Soort hert. - Schadelijke vlinder. — 9 : Twee medeklinkers. - Draad van plantaardigen oorsprong. - Twee medeklinkers. — 10 : Rivier en departement in Frankrijk. - Einde. — 11 : Steentjes in de nieren.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	G	R	A	A	N	Z	U	I	G	E	R
2	L		S	L	A		R	O	E		E
3	A	N		G	O	D	I	N		B	N
4	D	A	K		M	E	N		S	O	T
5	I	R	A	D	E		E	I	N	D	E
6	A		R	O				E	A		N
7	T	R	O	E	P		S	P	A	H	I
8	O	O	T		E	E	T		R	E	E
9	R	S		K	L	E	U	R		I	R
10	E		B	E	U		R	E	I		E
11	N	I	E	U	W	L	E	U	Z	E	N

Oplossing van Nr. 121

Christoffel COLUMBUS

door Jijé

DE EERSTE DAG GAAT VOORBIJ... OOK DE TWEEDE DAG. EN NOG IS NIETS ANDERS TE ZIEN DAN DE ONMETELIJKE OCEAAN...

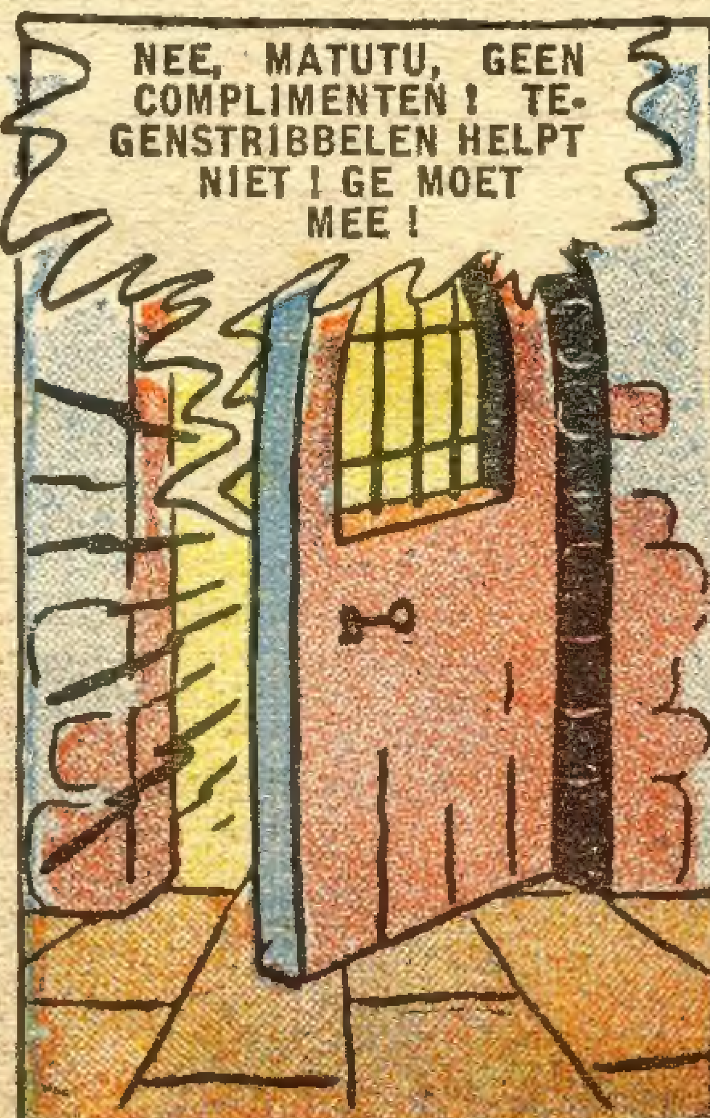

DE AVONTUREN VAN ROBBEDOES (vervolg)

Uitg. J. Dupuis, Zonen en Co., Ommeganckstr. 21, Antwerpen. — H. R. Antwerpen 79.317.